

Zavičajna vrsta

KOPNENA KORNJAČA

Testudo hermanni

Rasprostranjenost u svijetu

Mediteranske države Europe te Bugarska, Rumunjska i Makedonija.

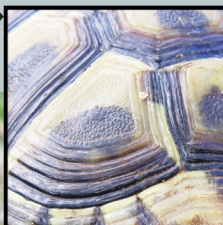
Rasprostranjenost u Hrvatskoj

Istra, dalmatinsko zaleđe, cijela jadranska obala i pojedini otoci.

Ima kupolast oklop čija boja varira od smečkaste ili narančaste do žučkaste, često s tamnom pigmentacijom. Boja tijela je žučkasto smeđa s primjesama crne. U Hrvatskoj nema vrste s kojom se može zamijeniti.

Biljojed

Nastanjuje livade, suhe kamenjarske pašnjake, makiju, rubove šuma i šikare.

Status u RH: gotovo ugrožena, strogo zaštićena vrsta

Zavičajna vrsta

BARSKA KORNJAČA

Emys orbicularis

Rasprostranjenost u svijetu

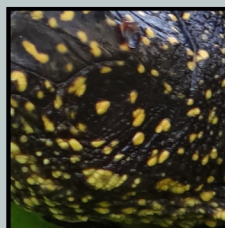
Veći dio Europe te manji dio Azije i Afrike.

Rasprostranjenost u Hrvatskoj

Duž cijele jadranske obale, uključujući i pojedine otoke, kontinentalni dio zemlje, izuzev planinskih predjela i Gorskog kotara.

Svejed

Oklop joj je zaobljen, nije kupolast kao kod kopnenih vrsta. Boja tijela i oklopa je crna sa žutim šarama. U Hrvatskoj nema vrste s kojom se može zamijeniti.

Nastanjuje različite tipove stajaćica i tekućica.

Status u RH: gotovo ugrožena, strogo zaštićena vrsta

Zavičajna vrsta

RIJEČNA KORNJAČA

Mauremys rivulata

Rasprostranjenost u svijetu

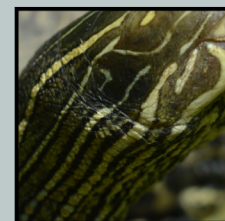
Europa i Azija - od zemalja balkanskog poluotoka do zapadne Azije.

Rasprostranjenost u Hrvatskoj

Nekoliko lokacija u Dubrovačko-neretvanskoj županiji - lokve u zaselku Majkovi i Prljevići, Stonsko polje, Konavosko polje.

Svejed

Prepoznatljiva je po plosnatom oklopu te uzdužnim bljedim žutim linijama koje se pružaju po maslinasto zelenom vratu i udovima. Zbog žučkastih pruga po udovima i vratu slična je invazivnoj crvenouhoj kornjači.

Nastanjuje mirne tokove rijeka i potoka, kanale za navodnjavanje, lokve, jezera i močvare.

Status u RH: ugrožena, strogo zaštićena vrsta

Kopnene vrste kornjača za razliku od morskih i slatkovodnih ne znaju plivati! Ljudi ih često iz neznanja premještaju u vodena staništa gdje se mogu utopiti.

Divlje svinje i strana invazivna vrsta mungos iskapaju gnijezda te se hrane jajima i mladuncima kornjača kojima oklop još nije očvrstao.

Prema Zakonu o zaštiti prirode strogo zaštićene vrste zabranjeno je uznemiravati, hvatati, ubijati, uništavati gnijezda, uzimati jaja, oštetiti ili uništiti područja njihova razmnožavanja ili odmaranja.

Strana vrsta

Invazivna vrsta

CRVENOUHA KORNJAČA

Trachemys scripta

Rasprostranjenost u svijetu

Amerika - jug i jugoistok SAD-a, sjeveroistok Meksika.

Rasprostranjenost u Hrvatskoj

Prirodna i umjetna vodna tijela (potoci, kanali, fontane, lokve, jezera) po cijeloj Hrvatskoj, izuzev alpinske regije.

Strane vrste kornjača unesene su u Europu primarno trgovinom kućnim ljubimcima, a u prirodnim staništima u koja ne pripadaju našle su se isključivo zbog nesavjesnog puštanja od strane vlasnika.

Crvenouha kornjača može se prepoznati po različitim varijacijama obojenja trbušne strane oklopa te obojenja iza očiju, u obliku crvenih, narančastih ili žutih pruga i mrlja. Zbog žutih pruga po udovima i vratu, neiskusnom promatraču može ličiti na zavičajnu riječnu kornjaču.

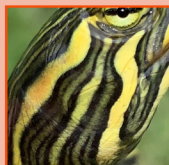

foto: Pierre-Louis Stenger, Mark Chappell, Ty Smith, Helio Batista (CC-BY-NC)

Nalazi se na popisu 100 najgorih invazivnih vrsta na svijetu. Naseljava ista staništa, jede istu hranu, koristi ista sunčališta i gnijezdilišta kao zavičajne vrste slatkovodnih kornjača. Budući da je puno veća i agresivnija, ovaj svejed brže će se izboriti za kvalitetniju hranu, bolja sunčališta i gnijezdilišta. Dodatno, puno ranije spolno sazrijeva te ima veći broj jaja i gnijezda godišnje, što znači da će i brojčano vrlo brzo prevladati među zavičajnim vrstama.

STRANE I INVAZIVNE VRSTE KORNJAČA

Kada se kornjače, ali i sve druge strane vrste u prirodi počnu razmnožavati i širiti te negativno utjecati na bioraznolikost, ekosustav, gospodarstvo i/ili zdravlje ljudi nazivamo ih invazivnima.

U prirodi u Hrvatskoj najčešće možete vidjeti stranu invazivnu američku crvenouhu kornjaču, a u manjim brojevima i druge slatkovodne američke vrste.

ŠTO S PRONAĐENIM KORNJAČAMA?

1 PREPOZNAJ

Prepoznaj vrstu uz pomoć ovog letka. Strogo zaštićenu vrstu nemoj uznemiravati, hraniti ili premješati.

2 DOJAVI*

Ako nisi siguran o kojoj se vrsti radi, fotografirajte životinju i dojavite opažanje nadležnoj javnoj ustanovi.

3 OSTAVI ILI VRATI

Strogo zaštićenu vrstu slučajno ulovljenu u vršu vratite u prirodu na mjesto ulova.

Stranu i/ili invazivnu vrstu nemojte ostaviti ili vratiti u prirodu.

*KOGA KONTAKTIRATI?

Dubrovačko-neretvanska županija

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode
Dubrovačko-neretvanske županije
mail: info@zastita-prirode-dnz.hr tel: 020 411 533

Cijela Hrvatska

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode
mail: zavod@mingor.hr tel: 01 5502 900
Udruga Hyla
mail: info@hhdhyla.hr tel: 01 2348 279

Šaljite svoja opažanja putem portala i aplikacije Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja

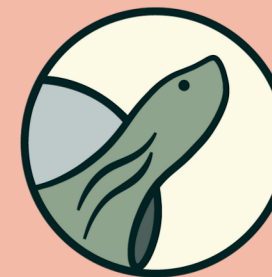

Upoznajte se s portalom i aplikacijom Biologer.hr

ZNAŠ LI ZAISTA PREPOZNATI

KORNJAČE KOJE ŽIVE U HRVATSKOJ?

Prvi korak u sprječavanju širenja stranih i invazivnih vrsta je mogućnost raspoznavanja domaćih od stranih vrsta!

LIFE for Mauremys

Zajedno čuvamo prirodu
Sufinancirano sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti

Ovaj letak napravljen je u sklopu projekta "LIFE for Mauremys" (LIFE21-NAT-HR-LIFE for Mauremys). Projekt je sufinanciran sredstvima iz LIFE Programa Europske unije i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti. Sadržaj i stajališta izražena u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost partnera projekta "LIFE for Mauremys" i ne odražavaju nužno stajalište Europske unije i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti.